

Handreiking voor uitbetaling loonsverhoging in november

Helpdesk VOS/ABB

De schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs krijgen middelen aan de lumpsum toegevoegd om de loonsverhoging uit het loonruimteakkoord uit te betalen. De VO-Raad heeft op 8 oktober jongstleden haar leden opgeroepen de loonsverhoging uit het loonakkoord in november uit te betalen. Op 4 november hebben ook de PO-Raad en de vakbonden, met uitzondering van de Algemene Onderwijsbond (AOB), dit verzoek aan de schoolbesturen in het primair onderwijs gedaan.

De AOB meldt dat de huidige cao's, die zijn opgezegd maar nog wel doorwerking hebben, geen grondslag bieden voor uitbetaling van de loonsverhoging en dat de schoolbesturen daarom nog niet tot uitbetaling kunnen overgaan. In deze handreiking gaat VOS/ABB in op de mogelijkheid om wel tot uitbetaling over te gaan.

Besturen met slechts openbare scholen

Openbare schoolbesturen zijn niet rechtstreeks gebonden aan de cao. Zij moeten middels een rechtspositiebesluit bepalen dat de cao als rechtspositiereglement van toepassing is op de rechtspositie van de werknemers.

Indien het bevoegd gezag van slechts openbare scholen wil besluiten om per november de loonsverhoging uit het loonruimteakkoord uit te betalen aan de werknemers, dan adviseren wij hiervoor een grondslag te creëren in een nieuw besluit (enkel de medewerkers informeren middels een brief is niet voldoende). Er moet dan een nieuw besluit worden genomen zoals bij een nieuwe cao, maar met een aanvulling ter zake de loonsverhoging. De volgende voorbeeldteksten kunnen hiervoor worden gebruikt:

Primair onderwijs:

Het bevoegd gezag van (naam organisatie) heeft in zijn vergadering van ... besloten om voor de werknemers van zijn scholen voor het primair onderwijs de rechtspositieregeling als bedoeld in artikel 33 van de Wet op het Primair Onderwijs met ingang van 1 juli 2014 van toepassing te verklaren de CAO PO 2014-2015, inclusief de daarbij behorende bijlagen. Het bevoegd gezag heeft aanvullend op de regeling in zijn vergadering van ..... besloten om op de uit de CAO PO 2014-2015 geldende loonbedragen een loonsverhoging van 1,25% per 1 september 2015 en een eenmalige uitkering van bruto € 500,- voor uit te gaan betalen met ingang van..... De eenmalige uitkering geldt naar rato van de betrekkingssomvang en slechts voor die medewerkers die op 1 september 2015 in dienst van het bevoegd gezag waren. Genoemde regeling is van kracht tot het moment waarop door het bevoegd gezag met betrekking tot deze rechtspositieregeling anders of nader zal worden besloten.

Voortgezet onderwijs

Het bevoegd gezag van (naam organisatie) heeft in zijn vergadering van ... besloten om voor de werknemers van zijn scholen voor het voortgezet onderwijs als rechtspositieregeling als bedoeld in artikel 38a van de Wet op het Voortgezet Onderwijs met ingang van 1 augustus 2014 van toepassing te verklaren de CAO VO 2014/2015, inclusief de daarbij behorende bijlagen. Het bevoegd gezag heeft aanvullend op de regeling in zijn vergadering van .....

besloten om op de uit de CAO VO 2014-2015 geldende loonbedragen een loonsverhoging van 0,8% per 1 januari 2015, een loonsverhoging van 1,25% per 1 september 2015 en een eenmalige uitkering van bruto € 500,- met terugwerkende kracht uit te gaan betalen met ingang van ..... De eenmalige uitkering geldt naar rato van de betrekkingssomvang en slechts voor die medewerkers die op 1 september 2015 in dienst van het bevoegd gezag waren. Genoemde regeling is van kracht tot het moment waarop door het bevoegd gezag naar aanleiding van het resultaat van de lopende cao-onderhandelingen tussen de werkgeversorganisatie en de werknemersorganisaties met betrekking tot deze rechtspositieregeling anders of nader zal worden besloten.

Besturen met één of meer bijzondere scholen

Besturen met één of meer bijzondere scholen vallen onder de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomsten en zijn rechtstreeks gebonden aan de cao. De cao's in het primair en voortgezet onderwijs kennen doorwerking en deze loonsverhogingen maken daar géén deel van uit. De besturen met bijzondere scholen hebben in die zin dan ook geen (juridische) grondslag voor de uitbetaling van de loonsverhogingen en de eenmalige uitkering. Wel kunnen ze op basis van de thans gebezigde uitingen van sociale partners een eigenstandige keuze maken om alvast een uitbetaling te doen, mede in het licht van de reeds hiervoor door de overheid beschikbaar gestelde middelen. Daarbij dienen de besturen de keuze gedegen in te kleden en daarbij mee te nemen dat alle sociale partners, behoudens de AOb, zich hebben geconformeerd aan de uitvoering van het loonruimteakkoord in de volgende cao's en dus ook deze verhogingen in november. De kans dat die verwezenlijking in de volgende cao's niet zal plaatsvinden, achten wij dan ook zeer gering. Het is raadzaam in de besluitvorming mee te nemen dat de beschikbaar gestelde middelen van de overheid in de betreffende regelingen een directe relatie leggen met de uitbetaling hiervan.

Risico's

Mochten de cao-partijen op een later moment in een nieuwe cao alsnog andersluidende afspraken maken, dan kan het bevoegd gezag niet besluiten om de reeds toegekende loonsverhogingen terug te vorderen, omdat het zelf een grondslag voor uitbetaling heeft gecreëerd. Indien het bevoegd gezag de loonsverhoging vanaf november wil gaan uitbetalen aan zijn werknemers, dan kan het bevoegd gezag in het nieuwe besluit ook bepalen dat het de loonsverhoging toekent tot het moment dat er een nieuwe cao wordt afgesloten en het bevoegd gezag op dat moment een nieuw besluit neemt ten aanzien van de rechtspositie van de werknemers. Consequentie is dan wel dat de al uitbetaalde loonsverhoging dus niet kan worden teruggevorderd.

De AOb stelt dat uitbetalingen die nu worden gedaan, niet teruggedraaid kunnen worden en dat de dekking ervoor later mogelijk niet zal komen, dan wel dat de daadwerkelijk in een nieuwe cao af te spreken loonsverhoging lager kan uitvallen. Dit kan risico's voor werkgevers opleveren.

Wij delen de mening van de AOb, in die zin dat dit risico bestaat. We benadrukken daarom dat het bevoegd gezag een weloverwogen keuze dient te maken. Het kabinet heeft reeds in vastgestelde regelingen gezorgd voor dekking voor de loonsverhogingen, waarvoor hierboven een voorzet voor een grondslag voor uitbetaling wordt gecreëerd. Gezien het feit dat de totale loonsverhogingen in de CAO PO en CAO VO vooralsnog uitgaan van een

stijging van 5,05%, zal de uitbetaling van 'slechts' 1,25% in het PO en 2,05% in het VO in het licht van de kennis van nu een gering risico zijn.

We achten het voorts raadzaam om in de jaarrekening van 2015 en de begroting voor 2016 een paragraaf in te richten met een toelichting ter zake het besluit tot alvast uitbetalen van de loonsverhoging per 1 september 2015 en de eenmalige uitkering van € 500,-. Daarbij komt de onderbouwing van de besluitvorming van het bestuur aan bod met verwijzing naar de oproep van sociale partners en de regeling van OCW. De beschikbaarstelling kent in die regelingen een direct verband met deze uitbetalingen.

Informatie: Helpdesk, 0348-405250 van 08.30 tot 12.30 uur, helpdesk@vosabb.nl